

sammanfört honom med Rådman Bergh ifrån Kajana, som lofvat att personligen i Petersburg efterfråga och uppköpa blå för hans räkning. Dock är också Ringvall trögare, än jag föreställt mig. Ifrån Brahestad efter mycket granne fraser, änteligen i dag sådant svar, att endast Rådman Montin förklarar sig villig: »att utan ersättning införskrifva blå och garn samt att utdela desamma och emottaga Väfnaderna, så fram tillräcklige medel tillhandahålles honom af dem, som ansåg sig böra låta verkställa dylikt arbete». Ännu uppgifver jag icke hoppet att intressera mera folk för saken, ehuru ledsamt är, att så många handlande nu äro under liqvidation.

10

Med utmärktaste högaktning och tillgifvenhet

Välborne Herr Senatorns
Ödmjukaste tjänare
G. v. Alfthan

Uleåborg den 14 September 1867

N. B. Se *lilla bladet*.

Min blifvande hemställan om förskott till landsväga underhåll, borde under närvarande abnorma förhållanden icke öfverraska; jag kan, under andra vilkor, icke ansvara för vägnarnes ens något så när dugliga skick.

20

741 O. ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 16.IX 1867

HUB, JVS handskriftssamling

Chefen för Finance Expeditionen i Kejslerliga Senaten för Finland
Herr Senatorn och Riddaren J. V. Snellman
Helsingfors;

30

Herr Senator!

Med djup erkänsla har jag emottagit Herr Senatorns högtärade bref och skall försöka att rätta mitt handlingssätt härstädes så noga som möjligt efter de angifna föreskrifterna.

I öfverens stämmelse med Kejslerliga Senatens till Auxiliärkomitén meddelade beslut, har jag för de medel, som försäljningen af de genom Forststyrelsens och Komiténs försorg anskaffade expositionsartiklarne inbragt, uppköpt flere skilda slags profver och modeller till hemslöjdsarbeten i träd, halm, väfnader och korgmakeri; samt dessutom dels genom köp och dels genom utbyte anskaffat modeller till de nödvändigaste verktygen för deras förfärdigande och om hvilka jag kunnat förmoda att de hittills varit i landet endast undantagsvis eller ofullkomligt kända.

40

Större delen af dessa artiklar utgöras väl af finare arbeten, hvilka förfärdigande förutsätter en större vana och skicklighet; men dels kunna,

50

de dock tjena såsom mönster äfven för gröfre arbeten af samma slag, dels har jag trott mig böra anskaffa de nyaste modellerna, hvilka isynnerhet kunna blifva af gagn vid tillverkningen af finare hemslöjdsartiklar för export på Ryssland och Östersjöprovinserna.

Herr brukspatron A. W. Wahren har dessutom meddelat mig, att

han redan ifrån England hemsändt profver och uppgifter öfver allehanda slags gröfre väfnader, träd och korgmakeri arbeten, hvilka härifrån exporteras dit i stora quantiteter.

Genom koncentrerung af befolkningen i större byalag och köpingar, hvarigenom äfven en större arbetsfördelning skulle uppstå, möjliggöres en mängd smärre industrier, hvilka hittills af brist på tillräckligt rudimaterial endast bedrifvits i hvarje hushåll för egen räkning, och en mängd affall kunde tillgodogöras som nu bortkastas af allmogen, som icke förstår att uppskatta dess värde.

10 Det uppstående varuutbytet skulle förmå landthandlarna att egna större uppmärksamhet åt alla sådana naturalster och produkter, hvilka med fördel kunde uppköpas i hvarje skild trakt af landet, och desse sålunda förmedla hopsamlandet af de skilda produkterna som sedermera i större quantiteter kunde tillhandahållas exportören och genom honom utgå i världshandeln.

Till sådana mindre industrier kunna hänföras: insamlandet af svampar, bär, garfwarebark, trädfön och andra naturalster samt sorterandet och beredandet af hudar och skinn, svinborst, tagel, nöthår, horn, fjeder och dun af sjöfogel, benmjöl samt limkokning af ben och garfveri affall. Jag har försökt att för alla dessa ämnen samla de uppgifter, som Herr Senatorn omnämner, och äfven till en del lyckats häruti, ehuru inga direkta anbud kunnat af mig göras, emedan de flesta af dessa saker hittills endast i mindre quantiteter och ofullkomligt sorterade och beredda exporterats från Finland, samt jag här icke haft att tillgå andra profver, än liknande produkter från kejsaredömet Ryssland.

Likaledes har en särskild uppmärksamhet af mig egnats åt de mångfaldiga maskinerna för trädbearbetning och linberedning, hvilka numera till en stor del utträngt handarbetet i dessa båda viktiga 30 industrigrenar; och äfven utom expositionen besökt flera verkstäder och inrättningar, der dessa maskiner sedan flera år med fördel blifvit begagnade.

Deras införande förutsätter likväl en större eller mindre Kapitalanläggning, hvilken i närvarande tid endast genom association torde kunna åstadkommas på landsbygden å de flesta ställen i landet. Sålunda kosta de för en mekanisk snickerifabrik för tillverkning af dörrer, fönster och alla slags hyflade och utskurna trädlister nödiga maskinerna cirka 7 000 Francs och erfodra en drifkraft af cirka 6 hästkrafter; de enklaste linbråknings och skäktningsmaskinerna, hvilka 40 likväl inbespara mycket material och lemna en bättre produkt än handarbetet kosta tillsammans 1 650 Francs och erfodra endast obetydlig drifkraft.

Ibland de större industrierna, hvilka kunna blifvar af direkt nytta för Finland redan i den närmaste framtiden, står främst hartsindustrin, emedan den medför mycket större fördel än tjärubrännandet såväl för skogsegaren, som isynnerhet för den dermed sysselsatta befolkningen. I denna industri hafva på det sednaste årtiondet ofantliga framsteg blifvit gjorda och hartstillverkningen utgör en af de förnämsta inkomstkällor för vidsträckt skogstrakter i Nordamerika, Frankrike, 50 Österrike och Tyskland.

Denna produkt kan uti rent tillstånd, hvartill äfven den hittills nästan odugliga finska tallkådan kan bringas genom ett lämpligare förfarande, finna afsättning i nära nog obegränsade quantiteter, emedan den ingår såsom en viktig faktor i flere större fabrikationer såsom papperstillverkning och isynnerhet tvålfabrikation. Den renade gran-

kådan (Bierpech) har redan i Finland på de flesta ölbryggerier utträngt den förut begagnade tyska varan och exporteras med fördel från flera kuststäder till Tyskland.

Jag skall söka att om denna, liksom alla de andra af Herr Senatorn omnämnda industrigrenarne insamla alla tillgängliga upplysningar, för att sedermera i min reseberättelse kunna om dem lemna noggranna och tydliga beskrifningar, och sålunda åtminstone väcka intresse för desamma hos vårt lands näringsidkare.

Expositionens afslutande är numera definitivt bestämdt till den 31 Oktober och jag hoppas sålunda kunna inträffa i Helsingfors sednast i slutet af November månad.

Jag har den äran framhärda
med största Högaktning och Vördnad
Herr Senatorns ödmjukaste tjänare
Otto Alfthan.

Paris den 16 September 1867.

742 *K. J. HARFF – J. V. SNELLMAN 17.IX 1867*
RA, JVS samling

Salvo Honoris Titulo

Med anledning af ärade brefvet för denne dag, öfversänder jag härjemte 6 vexas å hvardera 2 000 Rubel, eller tillsammans:

Sro. 12 000.- 3 månader dato utställda på Kejserkiga Finansepeditionen för Finland; bedjande jag derjemte att å dessa vexas utom utgifvarens underskrift och accepten, jemväl betalnings adressen i S:t Petersburg utföres. Om meningens är att vexasne skola ställas direkt på Finlands Bank i S:t Petersburg, så återförväntar jag vexasne för att skriva om dem. Behörig reversal öfver desammas emottagande skall jag i dag ombesörja.

Då det beordrade rågpatti blifvit upptaget till 15 000 tunnor, eller 12 000 tschetwert och vanligen 1 Rubel pter tschetwert: i handpenningar begäres, så har jag i öfverensstämmande härmed utfärdat beloppet af vexasne.

Med utmärkt högaktning
Julius Harff

Hfors 17 Sept 1867.

743 *K. J. HARFF – J. V. SNELLMAN 18.IX 1867*
RA, J. V. Snellmans samling

Salvo Honoris Titulo

Frestadius i Stockholm telegraferar:

att 13 1/2 Lå råg kostar 21 1/2 Riksdaler fritt ombord, som kalkulerar sig på 30 Mk 63 p, och dagens ångbåt medför noteringen å Råg i Riga 10 Rubel (för en lätt vara) som ställer sig på 28 Mark.

Till Stettin, Köpenhamn Wismar och Reval har jag telegrafiskt förefrågat i går utan att erhålla svar och på min förfrågan å telegrafkontoret meddelades mig att tråden sista natt kommit i obestånd, men